

**41.** Bốn bạn nam và bốn bạn nữ, được xếp ngồi ngẫu nhiên vào 8 ghế xếp thành hai dãy đối diện nhau. Tính xác suất sao cho:

- a). Nam nữ ngồi đối diện nhau.
- b). Nữ ngồi đối diện nhau.

LỜI GIẢI

Xếp 8 bạn ngồi vào 8 ghế bất kì, có  $8!$  cách xếp. Vậy  $n(\Omega) = 8!$

- a). Xếp một bạn nam vào 1 trong 8 ghế có 8 cách, sau đó chọn 1 bạn nữ trong 4 bạn nữ xếp vào ghế đối diện có 4 cách chọn. Tương tự xếp 1 bạn nam vào 6 ghế còn lại có 6 cách, chọn 1 bạn nữ trong 3 bạn nữ xếp vào ghế đối diện, có 3 cách chọn....

Gọi A là biến cố " Nam nữ ngồi đối diện nhau". Số trường hợp thuận lợi cho A

là:  $n(A) = 8.4.6.3.4.2.2.1 = 9216$  cách.

Xác suất cần tìm: 
$$P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{9216}{8!} = \frac{8}{35}$$

- b). Xếp một bạn nữ vào 1 trong 8 ghế có 8 cách xếp, sau đó chọn 1 trong 3 bạn nữ còn lại xếp vào ghế đối diện có 3 cách chọn. Tiếp đến xếp một bạn nữ vào 1 trong 6 ghế còn lại có 6 cách chọn ghế, bạn nữ còn lại bắt buộc phải ngồi ghế đối diện có 1 cách. 4 ghế trống còn lại xếp 4 bạn nam vào, có  $4!$  cách.

Gọi B là biến cố: "Nữ ngồi đối diện nhau". Số trường hợp thuận lợi cho B là:

$n(B) = 8.3.6.1.4! = 3456$  cách. Xác suất cần tìm: 
$$P(B) = \frac{n(B)}{n(\Omega)} = \frac{3456}{8!} = \frac{3}{35}$$

**42.** Bốn bạn nam và bốn bạn nữ, được xếp ngồi ngẫu nhiên vào 8 ghế xếp thành hàng ngang, trong 8 bạn có hai bạn tên An và Bình. Tìm xác suất sao cho:

- a). Nam nữ ngồi xen kẽ nhau.
- b). Bốn bạn nam luôn ngồi cạnh nhau.
- c). Đầu ghế và cuối ghế bắt buộc phải là nam.
- d). Các bạn nữ không ngồi cạnh nhau.
- e). Hai đầu ghế phải khác giới.
- f). Các bạn nam luôn ngồi cạnh nhau và các bạn nữ luôn ngồi cạnh nhau.
- g). An và Bình luôn ngồi gần nhau.
- h). An và bình không ngồi cạnh nhau.

LỜI GIẢI

Xếp 8 bạn vào 8 ghế có  $8!$  cách xếp. Vậy  $n(\Omega) = 8!$

- a). Để xác định, các ghế được đánh số thứ tự từ 1 đến 8 tính từ trái sang phải.

Nếu các bạn nam ngồi các ghế ghi số lẻ, thì các bạn nữ phải ngồi vào các ghế ghi số chẵn. Có  $4!$  Cách xếp bạn nam,  $4!$  Cách xếp bạn nữ. Tất cả có  $4!.4!$  cách xếp.

Ngược lại các bạn nam ngồi các ghế ghi số chẵn, thì các bạn nữ phải ngồi vào các ghế ghi số lẻ. Vậy cũng có  $4!.4!$  cách xếp.

Gọi A là biến cố " Nam nữ ngồi xen kẽ nhau". Số trường hợp thuận lợi cho A là:  $n(A) = 2.4!.4! = 1152$  cách.

$$\text{Xác suất cần tìm: } P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{1152}{8!} = \frac{1}{35}$$

b). Gọi bốn bạn nam thành nhóm X.

Xếp X và 4 bạn nữ có  $5!$  cách. Ứng với mỗi cách xếp trên có  $4!$  cách xếp các bạn nam trong X. Vậy có  $5! \cdot 4!$  cách xếp các bạn nam ngồi gần nhau.

Gọi B là biến cố "Bốn bạn nam luôn ngồi cạnh nhau". Số trường hợp thuận lợi cho B là:

$$n(B) = 5! \cdot 4! = 2880. \text{ Xác suất cần tìm: } P(B) = \frac{n(B)}{n(\Omega)} = \frac{2880}{8!} = \frac{1}{14}.$$

c). Chọn 2 bạn nam trong 4 bạn nam để xếp vào 2 ghế hai đầu, có  $A_4^2$  cách.

Sau đó xếp 6 bạn còn lại vào 6 ghế còn lại có  $6!$  cách. Vậy có  $A_4^2 \cdot 6!$  cách xếp mà hai bạn nam ngồi ở hai đầu ghế.

Gọi C là biến cố " Hai đầu ghế là nam ngồi". Số trường hợp thuận lợi cho C là:

$$n(C) = A_4^2 \cdot 6! = 8640. \text{ Xác suất cần tìm: } P(C) = \frac{n(C)}{n(\Omega)} = \frac{8640}{8!} = \frac{3}{14}.$$

d). Bước 1: Xếp 4 bạn nam, có  $4!$  cách. Bước 2: Xem các bạn nam là những vách ngăn, giữa 4 bạn nam có 3 vị trí và thêm 2 vị trí ở hai đầu, tổng cộng có 5 vị trí để xếp 4 bạn nữ. Chọn 4 vị trí trong 5 vị trí để xếp nữ có  $A_5^4$  cách. Vậy có  $5! \cdot A_5^4$  cách xếp mà nữ không ngồi cạnh nhau.

Gọi D là biến cố " Các bạn nữ không ngồi cạnh nhau". Số trường hợp thuận lợi cho D là:

$$n(D) = 5! \cdot A_5^4 = 14400. \text{ Xác suất cần tìm: } P(D) = \frac{n(D)}{n(\Omega)} = \frac{14400}{8!} = \frac{5}{14}.$$

e). Hai đầu ghế phải khác giới.

Chọn 1 bạn nam trong 4 bạn nam, có  $C_4^1$  cách. Chọn 1 bạn nữ trong 4 bạn nữ, có  $C_4^1$  cách. Xếp hai bạn vừa chọn vào hai ghế hai đầu, có  $2!$  cách.

Sau đó 6 bạn còn lại xếp vào 6 ghế còn lại, có  $6!$  cách. Vậy có  $C_4^1 \cdot C_4^1 \cdot 2! \cdot 6!$  cách xếp hai đầu ghế khác giới.

Gọi E là biến cố " Hai đầu ghế phải khác giới". Số trường hợp thuận lợi cho E là:

$$n(E) = C_4^1 \cdot C_4^1 \cdot 2! \cdot 6! = 23040. \text{ Xác suất cần tìm: } P(E) = \frac{n(E)}{n(\Omega)} = \frac{23040}{8!} = \frac{4}{7}.$$

f). Gọi nhóm bạn nam là X, nhóm bạn nữ là Y.

Bước 1: Có  $2!$  Cách xếp X và Y. Bước 2: Ứng với mỗi cách xếp ở bước 1, có  $4!$  Cách xếp các bạn nam trong X và có  $4!$  cách xếp các bạn nữ trong Y.

Vậy có  $2! \cdot 4! \cdot 4!$  cách xếp các bạn nữ ngồi gần nhau và các bạn nam ngồi gần nhau.

Gọi F là biến cố " Các bạn nam luôn ngồi cạnh nhau và các bạn nữ luôn ngồi cạnh nhau". Số trường hợp thuận lợi cho F là  $n(F) = 2! \cdot 4! \cdot 4! = 1152$

$$\text{Xác suất cần tìm: } P(F) = \frac{n(F)}{n(\Omega)} = \frac{1152}{8!} = \frac{1}{35}.$$

g). Vì An và Bình luôn ngồi gần nhau, gom hai bạn này thành nhóm X.

Bước 1: Xếp X và 6 bạn còn lại có 7! Cách.

Bước 2: Ứng với mỗi cách xếp ở bước 1 có 2! Cách xếp hai bạn trong X.

Vậy có  $7! \cdot 2!$  cách xếp mà An và Bình luôn ngồi gần nhau.

Gọi G là biến cố " An và Bình luôn ngồi gần nhau". ". Số trường hợp thuận lợi cho C là:

$$n(G) = 7! \cdot 2! = 10080. \text{ Xác suất cần tìm: } P(G) = \frac{n(G)}{n(\Omega)} = \frac{10080}{8!} = \frac{1}{4}.$$

h). Gọi H là biến cố "An và bình không ngồi cạnh nhau". Ta có H là biến cố đối của G nên có

$$P(H) = 1 - P(G) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}.$$

44. Xếp ngẫu nhiên 3 người đàn ông, 2 người đàn bà và một đứa bé vào ngồi trên 6 cái ghế xếp thành hàng ngang. Tính xác suất sao cho:

a). Đứa bé ngồi giữa hai người đàn bà.

b). Đứa bé ngồi giữa hai người đàn ông.

#### LỜI GIẢI

Xếp 6 người ngồi vào 6 ghế, số cách xếp 6!. Vậy  $n(\Omega) = 6!$

a). Gọi A là biến cố " Đứa bé ngồi giữa hai người đàn bà". Để có số trường hợp thuận lợi cho A ta làm như sau:

bước 1: Gom 2 người đàn bà và em bé thành nhóm X.

Bước 2: Xếp X và 3 người đàn ông, có 4! cách.

Bước 3: Ứng với mỗi cách xếp ở bước 2, có 2! cách xếp hai người đàn bà.

Theo quy tắc nhân có  $4! \cdot 2! = 48$  cách. Suy ra  $n(A) = 48$

$$\text{Vậy } P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{48}{6!} = \frac{1}{15}.$$

b). Gọi B là biến cố " Đứa bé ngồi giữa hai người đàn ông". Để có số trường hợp thuận lợi cho B ta làm như sau:

Bước 1: Chọn 2 người đàn ông trong 3 người, có  $C_3^2$  cách

Bước 2: Gom 2 người đàn ông vừa chọn và em bé thành nhóm X.

Bước 3: Xếp X và 3 người (gồm 2 đàn bà và 1 đàn ông), có 4! cách.

Bước 4: Ứng với mỗi cách xếp ở bước 3, có 2! cách xếp hai người đàn ông.

Theo quy tắc nhân có  $C_3^2 \cdot 4! \cdot 2! = 144$  cách. Suy ra  $n(B) = 144$

$$\text{Vậy } P(B) = \frac{n(B)}{n(\Omega)} = \frac{144}{6!} = \frac{1}{5}.$$